

Magyar Természetbarát Szövetség
Gyalogtúra Bizottság Verseny Albizottsága

T Á J É K O Z T A T Ó

A VERSENY ALBIZOTTSÁG TEVÉKENYSÉGÉRŐL, MUNKÁJÁRÓL 2004-2007

Készítette:

Jakab Albert
a Verseny Albizottság elnöke

Az MTSz Gyalogtúra Bizottsága Verseny Albizottságának elmúlt négy évét az alábbi tematika szerint mutatom be.

1.	A Verseny Albizottság működése, változások.....	2
2.	Csapatbajnokság szervezése, értékelése	3
3.	A gyalogos Országos Egyéni Természetjáró Tájékoztatói Bajnokság megszervezése ...	4
4.	A versenyek ellenőrzése.....	5
5.	A versenybírók minősítése, képzése	5
6.	A Versenyszabályzat karbantartása.....	5
7.	A 2008. évre vonatkozó tervek	6

1. A Verseny Albizottság működése, változások

A Verseny Albizottság vezetését 2005. év végén vettem át Baronek Jenőtől, akinek irányításával a VAB sokat tett a tájékoztatói túraversenyzés területén, többek között a bajnoki rendszer megszervezésében, beindításában.

A mostani beszámoló igyekszik felölelni a 2004-2007. közötti teljes négy évet, ám értelemszerűen az utóbbi két év talán kicsit nagyobb hangsúlyt kapott.

Az Albizottság a tárgyidőszakban is a korábban kialakított keretek szerint folytatta munkáját: éves munkaterv alapján, évente három, négy alkalommal, előre meghatározott napirendi pontokkal tartott ülést.

A korábban 18 tagú Albizottságban az évek során több változás történt. Ezek egy része különösen fájdalmas, az utóbbi három évben az Albizottság két tagja hunyt el, Georgiades Gábor és Gyetvay Iván. Mindketten nagy munkát végeztek. Georgiades Gábor, a szinte felsorolhatatlanul sok természetjárással kapcsolatos tisztség viselője évente két-három bajnoki versenyt rendezett és óriási tapasztalata, rendíthetetlen nyugalma nagy tekintélyt biztosított számára az Albizottságban is. Gyetvay Iván az Albizottságon kívül inkább szűkebb környezetében, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében tevékenykedett. Az első országos egyéni versenyek, és több természetjáró mozgalom kezdeményezése fűződik a nevéhez.

A korábbi tagok közül további öt tag kivált, így az Albizottság létszáma 2007. végére 11 főre csökkent. A VAB a 2007. decemberi ülésén úgy határozott, hogy 2008. évi első ülésén napirendre tűzi a bizottság megüresedett helyeinek pótlását, új tagok behívását.

A 2007. év végi állapot szerint a tagok között négy budapesti van, a többiek 6 megyét képviselnek. A képviselt megyék közül sajnálatosan nem szerepel két nagy versenyhagyományokkal rendelkező megye: Baranya és Heves, az Albizottság ezen megyék bevonását is tervezi, erről az előterjesztés végén lesz szó.

A Verseny Albizottság tevékenysége a tárgyalt időszakban alapvetően az alábbi területekre koncentrált:

- a gyalogos Országos Természetjáró Tájékoztatói Csapatbajnokság szervezése, értékelése,
- a gyalogos Országos Egyéni Természetjáró Tájékoztatói Bajnokság megszervezése, értékelése,
- a tájékoztatói túraversenyek ellenőrzése,
- versenybírók képzése, illetve a képzések elősegítése,
- a versenyszabályzat karbantartása, új szabályzat készítése.

2. Csapatbajnokság szervezése, értékelése

A csapatbajnokság szervezésében, lebonyolításában formailag alapvető változások nem voltak, a 2003-ban kiadott új Szabályzat alapján zajlottak a versenyek. A tartalom azonban változott. A tárgyalt négy év alatt több nagy múltú verseny megszűnt, több verseny kimaradt a bajnokságból és elindultak új versenyek. Hasonló a helyzet a csapatokkal is. Korábban sikeres csapatok különböző okokból abbahagyták a versenyzést, természetesen jelentkeztek új csapatok is, közöttük sokan jól szerepeltek már első alkalommal is.

A változásoknak ez a része természetesnek tekinthető. Elszomorító viszont az a tény, hogy az utóbbi három évben tovább csökkent a bajnokságba benevező csapatok száma, a bajnoki versenyek száma, a bajnoki versenyeken résztvevő versenyzők száma.

A mélypont (úgy tűnik) 2006-ban következett be: abban az évben a bajnokságba benevező csapatok száma a 2003. évi 46-ról 40-re, a bajnoki versenyek száma pedig 17-ről 14-re csökkent. Ugyanebben az évben volt a legkevesebb a versenyzői létszám is: mindössze 155 versenyző vett részt a versenyeken bajnokságba benevezett csapat tagjaként.

2007-ben a helyzet nem sokat változott: az előző évhez hasonlóan 40 volt a benevezett csapatok száma és 14 a bajnoki versenyek száma, a versenyzők létszámában viszont már enyhe emelkedés mutatkozott meg: 172 versenyző szerepelt a bajnoki csapatokban.

A statisztikai adatokat elemezve az állapítható meg, hogy a fiatalabb korosztályokban történt a nagyobb változás: az idősebb korosztályi kategóriákba átkerülő csapatok helyett nem jelentkezett a kellő számú utánpótlás.

2003-ban az A és az A36 kategóriában még összesen 27 csapat versenyzett, 2005-ben már csak 26, 2006-ban és 2007-ben pedig 19.

A magasabb életkorú kategóriákban a növekedés mértéke nem érte el az előbb bemutatott csökkenés mértékét: Az A50 és A60 kategóriákban 2003-ban összesen 19 csapat szerepelt, létszámuk 2005. óta változatlanul összesen 21.

A fenti statisztikai adatokat az 1. sz. melléklet tartalmazza részletesen.

A bajnokságban eredményesen szereplő egyesületek sorrendjét és elért eredményeiket a 2. sz. táblázat tartalmazza.

Reméljük, hogy változás következik, és valóban megszűnőben van a visszaesés, annak ellenére, hogy valószínűleg az A60-as kategóriában egy-két éven belül több csapat is abbahagyja a versenyzést. Több csapatban ugyanis már 70 év fölöttiek a csapatvezetők és külön A70-es kategória bevezetésére most még nem kedvezőek a feltételek.

Az Albizottság kezdettől érzékelt ezeket a változásokat és megpróbált ellene tenni, de kezdeményezései eddig nem jártak kellő eredménnyel. Szándékunk továbbra is az, hogy a bajnoki versenyeken a bajnoki kategóriák mellett egyre több helyszínen egyre több B és C kategóriájú versenyzőt is szervezzenek a rendezők, hogy a kezdők és kevesebb tapasztalattal rendelkezők is elegendő versenyzési alkalomhoz jussanak.

A VAB úgy döntött, hogy 2008-tól kezdve bevezeti az A60-A70 összevont kategóriát, hogy könnyítést tudjon biztosítani a legidősebb korosztályú versenyzők részére. Ebben az összevont kategóriában ugyanis együtt (egy pályán) versenyeznek majd az A60 és az A70 kategóriába nevező csapatok, mindenki saját korosztályának megfelelő versenyzővel.

Itt említendő meg az is, hogy született egy, az Albizottságtól független új kezdeményezés, a Budapest Bajnokság, melynek szervezője a Budapesti Természetbarát Sportszövetség. Ennek

versenyei középszintű versenyek. Remélhetőleg az oda benevező csapatok közül néhányat talán a felsőszintű bajnokságban is üdvözölni lehet a következő években

A rendezés színvonaláról a tárgyidőszakra vonatkozóan azt állapíthatjuk meg, hogy változó: egyes régi versenyek tartják megszokott jó színvonalukat, durvább rendezői hibák ezeken a versenyeken ritkán fordulnak elő. Az új, eddig egy-két-három alkalommal megrendezett versenyek viszont kisebb-nagyobb problémákkal küszködnek. Hosszútávon arra számítunk, hogy ezek a versenyek is kinövik „gyerekbetegségeiket” és átveszik az időközben sajnálatos módon megszűnt, nagy hagyományokkal rendelkező versenyek helyét.

Az azonban jól érzékelhető, hogy egyre több a jól felkészült csapat és a jobbak között gyakran csak árnyalatnyi a különbség, vagy még annyi sincs: néha csupán véletlen kérdése, hogy melyik csapat végez jobban. (Érdekes eset: Az elmúlt évben az A kategóriában az első helyezett ERŐTERV és a második Kárpátok Őre csapat között a különbség egy hibapontnál is kevesebb volt. Ha az utolsó bajnoki versenyen csak egy bajnoki csapattal több vesz részt, akkor a pontszámítás alkalmazott módjából eredően már a Kárpátok Őre került volna az első helyre, amennyiben megnyerte volna a versenyt.)

A versenyek léghőmérséklete tovább javult, általában csak az év végi versenyeken - amikor a bajnokság végeredménye szempontjából már egyre nagyobb a tét - vehető észre az, hogy egyes csapatok még nem képesek sportszerűen veszíteni.

3. A gyalogos Országos Egyéni Természetjáró Tájékoztatói Bajnokság megszervezése

A többek által megfogalmazott igény alapján a VAB úgy döntött, hogy próbaképpen megszervezi az országos egyéni bajnokságot. Arra objektíven nem lehetett számítani, hogy korosztályonként megfelelő számú jelentkező jöjjön össze, ezért az Albizottság azt a megoldást választotta, hogy csak két kategóriát: F (férfi) és N (női) kategóriát indított. Ezekben belül az egyes korosztályokba tartozók saját korosztályuknak megfelelő menetidővel versenyeztek, de mindenki ugyanazon a pályán és összevont értékelés volt.

Az első egyéni bajnokság 2004-ben zajlott, és erre a vártnál valamivel többen jelentkeztek: a nevezők száma a férfiaknál 41, a nőknél 14 fő volt. A nevezők száma azóta is hasonló mértéket mutat: az eddigi négy év átlaga a férfiaknál 39,5, a nőknél pedig 13,25 fő volt.

A bajnokság öt egyéni versenyből áll, és az ezeken elért eredményekből minden csapat esetében a legjobb három eredményt vesszük figyelembe a végső sorrend eldöntéséhez. A harmadik évben egy olyan szigorítást vezettünk be, hogy minden versenyző hivatalosan csak négy versenyen vehet részt az esélyegyenlőség érdekében. Az egyéni versenyt is rendező egyéni versenyzők ugyanis a saját versenyük miatt eleve csak négy versenyen tudnak részt venni.

Az egyéni bajnokság életre hívása sikeres volt: 2008-ban is az első kiírást alkalmazzuk, apróbb finomításokkal. Jelentősebb módosításra nem volt szükség.

Terveink szerint - és amennyiben erre az érdeklődés fokozódása miatt igény támad - a férfiak kategóriáját két, vagy több kategóriára osztjuk.

4. A versenyek ellenőrzése

A verseny-ellenőrzési tevékenységünkben nem volt változás. Az ellenőrzés nemcsak a bajnoki versenyekre terjed ki, annál jóval szélesebb körű. Az Albizottság szövetségi ellenőrei megbízás alapján rendszeresen ellenőrzik a bajnoki versenyeket és eseti megbízással vagy anélkül, részt vesznek bajnoki és nem bajnoki versenyeken is. Az Albizottság az ő tapasztalataik, beszámolójuk alapján dönt arról, hogy az adott bajnoki verseny megfelelt-e az előírásoknak, tehát bajnoki versenyként figyelembe veendő-e a bajnokság értékelésekor. A szövetségi ellenőrök állásfoglalása és javaslata alapján dönt a VAB arról, hogy egy-egy korábban nem bajnoki verseny bekerüljön-e a bajnoki versenyek körébe.

A szövetségi ellenőrök nem csak versenyzőként és megfigyelőként vesznek részt a versenyeken, hanem segítő szándékkal, szakmai tudással, néha értékes közreműködéssel segítik a versenyek rendezőit. Több verseny vált úgy bajnoki versennyé, hogy előzetesen (néha évekig) tartott a rendezőkkel a kapcsolattartás, a rendezők segítése.

5. A versenybírók minősítése, képzése

Az érvényes szabályzat előírása értelmében bajnoki versenyt csak versenybírói minősítéssel rendelkező személy, illetve személyek rendezhetnek. Nem csak ez, hanem a megfelelő színvonal biztosításának igénye is azt követeli, hogy képzett, hasonló felfogású sporttársak rendezzék a bajnoki versenyeket.

Az Albizottság nagy gondot fordít erre: nemcsak szakmailag, hanem gyakorlatilag is részt vesz a versenybírók képzésében, mely egyrészt elméleti oktatásból-vizsgából, másrészt terepi gyakorlatból és vizsgából áll. Az Albizottság több alkalommal (legutóbb 2007 novemberében) kezdeményezett versenybírói képzést, de helyi kezdeményezések is előfordultak. A bajnokság beindítása óta így mára már 100 fő fölött van a versenybírói képesítést szerzett személyek száma.

Amennyiben mégis előfordul, hogy egy bajnoki versenyt rendezni kívánó egyesület még nem rendelkezik versenybírói minősítésű sporttárral, a VAB kiküldöttje ellenőrző bírói minőségben segít a rendezésben. A VAB így kívánja biztosítani azt, hogy a bajnoki versenyek rendezése a megfelelő színvonalat elérje.

2007-ben a paksi Demeter Egyesület felhívására és kezdeményezésére a dél-dunántúli bajnoki versenyeket rendező egyesületek arról döntöttek, hogy létrehozzák a Dél-Dunántúli Túraversenyek Rendezőinek Fórumát. Pályázati forrásból fedezték a 2007. novemberében és decemberében rendezett szakmai konferenciákat is, melyen a VAB versenyrendező tagjai is részt vettek.

6. A Versenyszabályzat karbantartása

Az 1998-ban kiadott Szabályzat első módosítása 2003-ban történt. Az azóta eltelt négy évben a versenyzők egyre magasabb szintű felkészültsége miatt egyre kielezettebbé vált a bajnoki címért folyó vetélkedés. Előfordul, hogy egy versenyen a Szabályzat egy-egy kevésbé sikerült mondatának értelmezése dönti el a helyezéseket. Az a csapat, amely a Szabályzat vonatkozó mondatát nem pontosan úgy értelmezte, mint a rendezők, a feladatot hibásan teljesíti. Azért, hogy az ilyen értelmezésből eredő problémákat megelőzzük, időnként szükséges a Szabályzat

további finomítása. Ezt a munkát végezte el a VAB 2006-ban és a 2007-es bajnoki szezont már az új Szabályzat szerint rendezték. 2007. év elején a paksi Demeter Egyesület szervezett kétnapos konferenciát, melyen a résztvevők nagy létszáma legalizálta, biztosította az ott megvitatott módosítások elfogadását. Már most látszik azonban, hogy az egyre magasabb szintű igények miatt további finomítások válnak szükségessé. A VAB többek között azt fontolgatja, hogy változtat bizonyos eddigi szigorú megkötéseken, melyek az éjszakai versenyekre és a csapatok összetételére, létszámára vonatkoznak.

7. A 2008. évre vonatkozó tervek

Tovább folytatjuk megszokott tevékenységünket: már kiírtuk a csapatbajnokságot és az egyéni bajnokságot (az anyagban korábban említett kisebb változtatásokkal), ellenőrizzük a bajnoki és a leendő bajnoki versenyeket, és szervezzük a versenybírók képzését, valamint elvégezzük a Szabályzat finomítását.

A VAB 2008. évi első ülésén a bizottság megüresedett helyeinek pótlására két új tag behívásáról döntött. Döntés született továbbá, hogy a nagy versenyhagyományokkal rendelkező Baranya és Heves megyéből további egy-egy tagot hívunk az Albizottságba.

Az eddigi tevékenység mellett egy új elem is megjelenik a VAB munkájában. Konkrét elképzeléseink vannak a tájékozási túraversenyek népszerűsítését célzó tevékenységekre, melyet kiemelten fontosnak tartok a sportág jövője szempontjából.

Egy újonnan megjelenő „outdoor” magazinban, a Hegyvilágban a túraversenyzés önálló oldalt kapott. A Verseny Albizottság titkára, Horváth T. Csaba felvállalta, hogy a magazinban rendszeresen ír a túraversenyzésről.

A paksi Demeter Egyesület által irányított Dél-Dunántúli Túraversenyek Rendezőinek Fóruma pályázati pénzből egy túraversenyzést bemutató, népszerűsítő kiadványt tervez megjelentetni, melyet a Verseny Albizottsággal közösen állít össze. A kiadvány célja a sportág bemutatása és népszerűsítése lesz.

A Fórum létrehoz egy új honlapot is a Demeter egyesület honlapján belül, mely kizárólag a túraversenyzéssel foglalkozik. Ezen a tervek szerint megtalálható lesz minden bajnoksággal kapcsolatos dokumentum. Ugyanitt lehetőség lesz élménybeszámolók közzétételére, versenyzéssel kapcsolatos fényképek közzétételére és interaktív fórum működtetésére is. Ilyen módon tematikus rendszerbe gyűjtve, egy helyen elérhető lesz az egyes versenyekkel, valamint a bajnokságokkal kapcsolatos összes információ, mely a versenyzőknek lehet fontos. Ugyanakkor felületet biztosít a VAB munkája során keletkező dokumentumoknak is, mellyel az Albizottság munkáját lesz hivatott segíteni.

**Statisztikai adatok az Országos Természetjáró Tájékozódási Csapatbajnokságról
2004-2007**

Év	A bajnokságba benevezett egyesületek (szakoszt., baráti közösség, stb.) száma	Az érintett települések száma	Az érintett megyék száma	Az "A" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A36" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A50" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A60" kategóriába nevezett csapatok száma	A bajnokságba benevezett csapatok száma összesen	A bajnokságban részt vett versenyzők száma
2004	33	21	12	13	15	11	8	47	200
2005	32	20	10	10	16	11	10	47	182
2006	27	19	10	8	11	11	10	40	155
2007	25	18	10	12	7	10	11	40	172
Átlag	29,25	19,5	10,5	10,75	12,25	10,75	9,75	43,5	177,25

**Statisztikai adatok az Országos Természetjáró Tájékozódási CsB első tíz évéről
1998 – 2007.**

Év	A bajnokságba benevezett egyesületek (szakoszt., baráti közösség, stb.) száma	Az érintett települések száma	Az érintett megyék száma	Az "A" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A36" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A50" kategóriába nevezett csapatok száma	Az "A60" kategóriába nevezett csapatok száma	A bajnokságba benevezett csapatok száma összesen	A bajnokságban részt vett versenyzők száma
1998	27	17	8	35	-	15	-	50	236
1999	32	17	10	23	13	14	-	50	210
2000	28	17	11	19	14	14	-	47	202
2001	30	18	10	19	15	15	-	49	197
2002	28	16	10	16	13	16	6	51	202
2003	29	17	9	15	12	13	6	46	192
2004	33	21	12	13	15	11	8	47	200
2005	32	20	10	10	16	11	10	47	182
2006	27	19	10	8	11	11	10	40	155
2007	25	18	10	12	7	10	11	40	172
Átlag	29,1	18	10	17	12,9	13	8,5	46,7	194,8

Az egyesületek sorrendje

az olimpiai pontszámítás szerint, a Csapatbajnokság első tíz éve alapján (1998-2007)

A táblázat rövidítéseinek értelmezése: Pl. a 02/A jelzés a táblázat „I. hely” oszlopában azt jelenti, hogy az adott egyesület egyik csapata 2002-ben az A kategóriában I. helyezést ért el, ami az olimpiai pontszámítás szerint 7 pontot ér.

Megjegyzés: A táblázatban csak azok az egyesületek (szakosztályok, stb.) szerepelnek, melyek legalább egy versenyen, legalább egy pontot szereztek.

Sor- szám	Egyesület, szakosztály, stb.	Elért helyezések (év/kategória helyezésként)						Összes pontszám
		I. hely: 7 pont	II. hely: 5 pont	III. hely: 4 pont	IV. hely: 3 pont	V. hely: 2 pont	VI. hely: 1 pont	
1.	Zöldpont Életmódklub, Kaposvár	02/A, 03/A50, 04/A, 04/A50, 05/A50, 06/A	00/A50, 02/A50, 03/A, 05/A, 07/A50	01/A50	01/A, 07/A, 07/A50	00/A, 05/A50		84
2.	Atomerőmi SE, Demeter Egyesület, Paks	00/A, 01/A, 01/A50, 02/A50, 03/A, 04/A36	03/A50	06/A, 07/A36, 07/A50	99/A, 99/A50, 04/A50, 05/A50	02/A, 03/A50, 04/A50, 05/A36	01/A50, 02/A50	81
3.	Mátra Természettudományi Klub, Gyöngyös	05/A60	98/A50, 02/A36, 02/A60, 03/A36, 03/A60, 05/A36, 06/A60,	98/A50, 04/A60	98/A, 00/A50, 01/A36, 04/A36, 06/A36	99/A50, 07/A36		69
4.	DÉMÁSZ Rezét SE, Baja	00/A36, 01/A36, 02/A36, 03/A26 07/A36	99/A36, 04/A36	00/A36	99/A36	98/A, 01/A36, 02/A36, 06/A36	01/A, 03/A50, 07/A60	63
5.	Bauszintutató TSE, Balatonalmádi	02/A60, 03/A60, 06/A60	99/A50, 07/A60	03/A60	04/A60, 06/A60, 07/A60	00/A50, 02/A60, 05/A60	98/A50	51
6.	TSC Természettudományi Szakosztály, Tiszaújváros	05/A36	01/A50, 06/A36, 07/A36	02/A36, 03/A36, 04/A36	05/A36, 07/A36	03/A36, 04/A36	99/A50, 06/A36	46
7.	Kazincbarcikai Természettudományi Egyesület	98/A	99/A, 03/A, 04/A	02/A	00/A	06/A	04/A, 04/A60	33
8.	Velencei-tavi Életmódklub, Gárdony	06/A50, 07/A50		01/A, 03/A50, 04/A50		01/A50, 02/A50	05/A50	31
9.	ERŐTERV Rt., Budapest	06/A36, 07/A	98/A, 01/A36	00/A			03/A36, 05/A36	30
10.	Kinizsi TE, Budapest	98/A50, 00/A50		99/A50	01/A50, 02/A50	06/A60	05/A60	27
11.	Totoya baráti közösség, Budapest		00/A, 02/A	99/A, 04/A	03/A, 05/A			24
12.	Hírös Hátizsák TTE, Kecskemét		00/A, 02/A, 06/A	05/A, 07/A				23
13.	MVM SE, Budapest	04/A60, 07/A60			02/A60, 05/A60	03/A60		22
14.	Kinizsi SC, Szabadegyháza	99/A, 99/A50		98/A, 00/A50				22
15.	LRI Termjáró Szako., Bp.	99/A36	00/A36	01/A36	03/A36		98/A, 02/A36	21
16.	Köbányai Barangolók SE, Budapest		04/A50, 05/A50	02/A50	03/A50, 07/A50			20
17.	MVSC Miskolc			02/A60, 05/A60, 07/A60	98/A50		99/A36, 99/A50	17
18.	Ifjúsági Unió, Szekszárd	05/A			04/A, 06/A	03/A, 07/A		17
19.	HETEX Kft., Bánréve		04/A60, 05/A60	06/A60		07/A60		16
20.	Kárpát Egyesület, Eger		07/A	05/A36, 06/A36				13
21.	OTSE (MOL), Budapest				03/A60	98/A50, 04/A60	06/A60	8
22.	Pécsi Ifjúsági Termjáró Egyesület		01/A				00/A, 06/A	7
23.	Völgység TE, Bonyhád				02/A36	99/A36	04/A36	6
24.	Budapest, II. ker.			05/A50			07/A50	5
25.	Miskolci Elektromos SK				00/A36	01/A		5
26.	Miskolci Egyetem, Miskolc					99/A	03/A, 04/A	4
27.	Old Jumpers Túraszakosztály, Pécs				02/A		99/A	4
28.	Viktória DSK, Zichyújfalu			99/A36				4
29.	Sárospataki ESE						01/A36, 04/A50, 07/A	3
30.	VTBK, Bánréve						02/A60, 03/A60	2
31.	Idnailah, Kecskemét					05/A		2
32.	Kékes TE, Gyöngyös						00/A36, 02/A	2
33.	Pásztorvölgyi Ált. Isk. és Gimn. DSE, Eger					04/A		2
34.	MVTE, Miskolc					00/A36		2
35.	Basafa SE, Nagykőrös						07/A36	1